

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

**Projekt realizowany w ramach obchodów stulecia
odzyskania niepodległości**

Gdański Uniwersytet Medyczny 2018

Kalejdoskop 100 lat

- Rok 2018 w całym kraju upływa pod znakiem obchodów stulecia odzyskania niepodległości przez Polskę.
- Gdański Uniwersytet Medyczny prezentuje zmiany, jakie na przestrzeni ostatnich 100 lat nastąpiły w polskiej nauce, z uwzględnieniem obszarów nam szczególnie bliskich – szeroko pojętej historii medycyny i farmacji.
- „Kalejdoskop 100 lat” przybliży kluczowe wydarzenia, osiągnięcia i postaci z historii Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego.

niepodległa

Solidarnościowy strajk studentów AMG, listopad 1980 r.

wiepodlega

Jesień 1980 r. – prolog

- W październiku 1980 r. w Gdańsku toczyły się negocjacje przedstawicieli NSZZ „Solidarność” Pracowników Służby Zdrowia pod przewodnictwem Aliny Pienkowskiej a Komisją Rządową z prof. Marianem Śliwińskim na czele.
- „Solidarność” domagała się podwyżki płac o 1200-2000 zł – Ministerstwo proponowało 700 zł. Rozmowy zostały zawieszane.
- Piątego listopada NSZZ „Solidarność” ponownie wezwało stronę rządową do rozmów na temat służby zdrowia.
- Rozmowy rozpoczęły się 7 listopada, ale wobec braku porozumienia zostały zerwane. Pracownicy służby zdrowia ogłaszają strajk okupacyjny w budynku Urzędu Wojewódzkiego.

niepodlega

Fragment oświadczenia strajkujących

„Narasta kryzys ochrony zdrowia. Jego przyczyny to trwająca od dziesięcioleci dyskryminacyjna polityka w stosunku do służby zdrowia, brak podstawowych leków, środków opatrunkowych i łóżek szpitalnych oraz tragiczna sytuacja lokalowa, przy postępującej dewastacji obiektów, spowodowanej ich przeciążeniem ponad wszelką miarę. [...] Średnia płaca w służbie zdrowia jest niższa od średniej płacy w kraju o około 1500 zł. Po wprowadzeniu podwyżek sierpniowych różnica ta wzrosła do 2400 zł. Nic więc dziwnego że w szpitalach brakuje obecnie 40% personelu niższego, a jego pracę wykonują więźniowie, OHP i wojsko. [...] Ponieważ dotychczasowy tryb negocjacji nie przyniósł żadnych rezultatów, studwudziestoosobowa grupa delegatów służby zdrowia z całego kraju, zdecydowała się pozostać w Sali Herbowej Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku, oczekując konstruktywnych propozycji Rządu. [...]

wiepodlega

niepodległa

- 13:45. Zerwanie rozmów pomiędzy (...) NSZZ „Solidarność” Pracowników Służby Zdrowia a Komisją Rządową z Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej z prof. Marianem Śliwińskim na czele.
- 14:30. Rozpoczęcie strajku okupacyjnego przez studentów AMG jako wyraz poparcia dla akcji protestacyjnej pracowników służby zdrowia.
- Kolejne godziny popołudnia i wieczoru obfitowały w istotne wydarzenia.

BIULETYN STRAJKOWY AMG NR.1

08.11.1980r.

STUDENCKA AKCJA "SOLIDARNOSĆ" 7.11.1980

- 13.45 Zerwanie rozmów pomiędzy przedstawicielami NSZZ "Solidarność" Pracowników Służby Zdrowia - Komisją Rządową z Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej prof. Marianem Śliwińskim na czele
- 14.30 Rozpoczęcie strajku okupacyjnego przez studentów AMG jako wyrazu poparcia dla akcji protestacyjnej Pracowników Służby Zdrow
- 15.00 Powstanie Komitetu Organizacyjnego Studenckiej Akcji Solidarnościwej. Powołanie Prezydium Komitetu:
- komisja ds. żywienia
- komisja ds. redakcyjno-wydawniczych
- komisja informacyjna
- służba porządkowa
- 15.30 Rozpoczęcie strajku we wszystkich zakładach pracy w Lublinie na znak solidarności z akcją okupacyjną pracowników Służby Zdrowia
- 16.00 Prezydium KOSAS spotkało się z J. M. Rektorem AMG prof. dr hab. Zdzisławem Brzozowskim. Rektor oświadczył, że nasza akcja protestacyjna jest niezgodna z obowiązującym obecnie regulaminem studiów. Osobiście nie będzie podlegał nikogo ze strajkujących do odpowiedzialności za akcję protestacyjną, jednocześnie przestrzegając przed możliwością wyciągnięcia konsekwencji przez czynniki oficjalne.
- 19.10 W "Panoramie" została podana informacja o strajku okupacyjnym studentów AMG.
- 21.10 Przybycie Lecha Wałęsy. Przewodniczący NSZZ "Solidarność" powiedział:
"Skonczyła się zabawa władz ze społeczeństwem. Skończyły się żarty. Nie będzie już żadnych ustępstw. Rozpoczyna się trudna walka. Od dnia jutrzejszego wybrane zakłady pracy, w przypadku niepodjęcia rozmów Komisji Rządowej z przedstawicielami NSZZ "Solidarność" Pracowników Służby Zdrowia, podejmą strajki."

niepodlega

Dziesięć niezwykłych dni listopada

- W zbiorach Muzeum GUMed znajduje się zespół dokumentów – biuletynów, ulotek oraz eksponatów związanych z solidarnościowym, okupacyjnym strajkiem studentów Akademii Medycznej w Gdańsku, który miał miejsce w dniach 7-17 listopada 1980 r.
- Strajk rozpoczął się w budynku w budynku „Starej Anatomii” (AGN), by następnie przenieść się do IBM (CBM).
- Początkowo w strajku uczestniczyło około 300 osób, podczas przenoszenia się do IBM 1000, a w szczytowym jego momencie – 2000 osób. *Listopad’ 80. Czas studentów i służby zdrowia*, red. Marek Latoszek, 2008, Pelpin, Bernadinum, s. 19.

niepodlega

- (...) 21:01. Przybycie Lecha Wałęsy. Przewodniczący NSZZ „Solidarność” powiedział:
„Skończyła się zabawa władz ze społeczeństwem. Skończyły się żarty. Nie będzie już żadnych ustępstw. Rozpoczyna się trudna walka. Od dnia jutrzejszego wybrane zakłady pracy w przypadku niepodjęcia rozmów Komisji Rządowej z przedstawicielami NSZZ „Solidarność” Pracowników Służby Zdrowia podejmą strajk.”
- 22:00. Przybycie przedstawicieli władz Uczelni: rektora AMG prof. dr. hab. Zdzisława Brzozowskiego, prorektora doc. dr. hab. Stefana Smoczyńskiego oraz I sekretarza POP Sławomira Bautembacha. (...) Rozmowy toczyły się wokół przyczyn panującej obecnie sytuacji ekonomicznej i socjalnej w służbie zdrowia (...). Z naszej strony podkreślono, że problemy socjalne służby zdrowia są na dalszym planie. Za najważniejszy problem uważamy (...) sprawę braku leków i beznadziejną sytuację dotyczącą miejsc w szpitalach.

- 23:00. Przybycie dwóch dziennikarzy z holenderskiej gazety *Volksrant*. W wywiadzie udzielono informacji o charakterze i celu naszej akcji protestacyjnej, toczących się rozmowach z Komisją Rządową oraz o charakterze obecnego ruchu studenckiego w Polsce.
- 24.00. Na salę niemal jednocześnie przybywają: Andrzej Wajda – reżyser, Andrzej Gwiazda, Anna Walentynowicz, Bogdan Borusewicz – członkowie Prezydium NSZZ „Solidarność”. Andrzej Gwiazda powiedział: „Zawsze apelowano o rozsądek do robotników, nigdy do rządu”.
- Pierwszy dzień strajku zakończył się spotkaniem z (...) Andrzejem Wajdą.

Opaska strajkowa, należąca do prof. dr hab. Barbary Śmiechowskiej, przekazana do Muzeum GUMed.

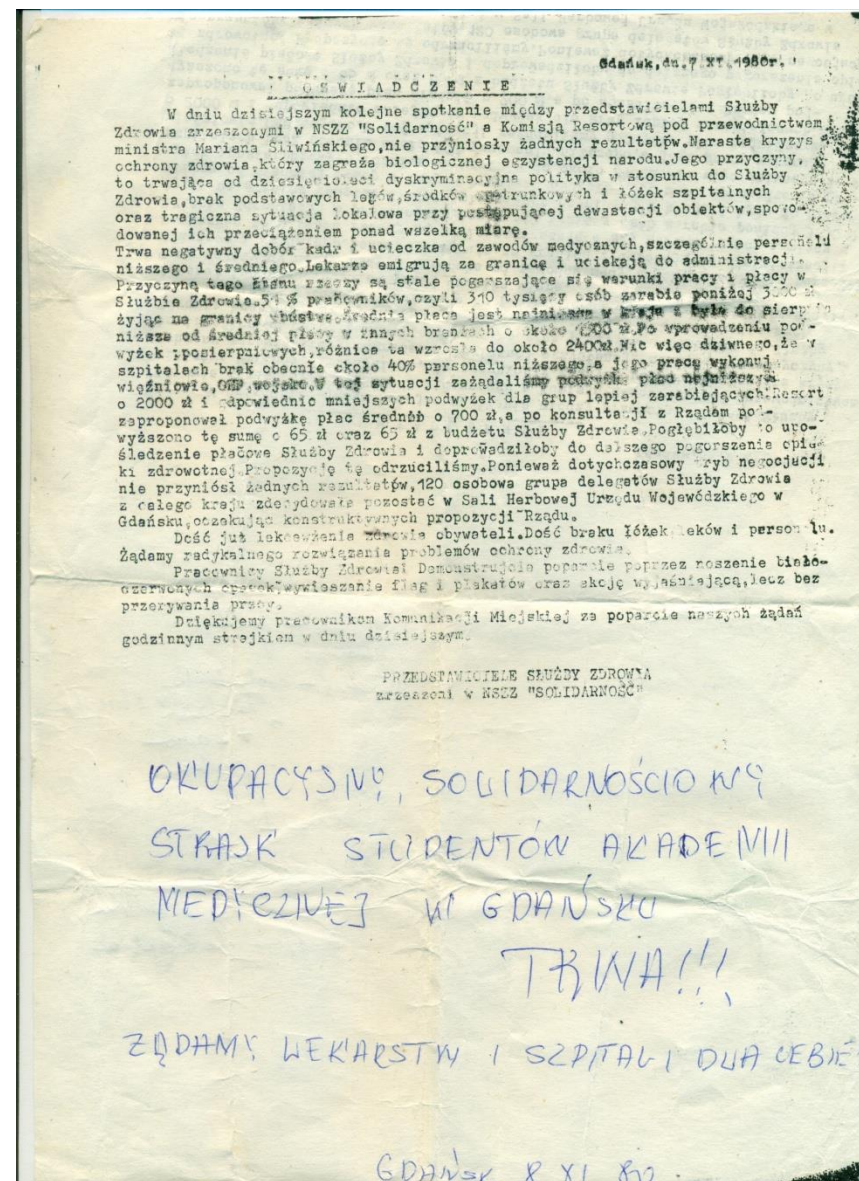
niepodlega

- Tomasz Wierzba, w dniach strajku student IV roku Wydziału Lekarskiego, w tekście pod znamienym tytułem *Narodziny dnia* napisał m.in.:

„Wydaje się, że dzień 7 listopada 1980 roku przejdzie do historii ruchu studenckiego jako punkt zwrotny. Wydaje się bowiem, że cień jaki ciążył na nas, nagle uległ rozjaśnieniu, niczym narodziny dnia po długiej nocy. (...)

Wczoraj ok. godz. 14.00 zebraliśmy się w gmachu Zakładu Medycyny Społecznej (AGN). Zjednoczyła nas wspólna sprawa, sprawa naszym zdaniem słuszna i kluczowa. Kiedy około godz. 15.00 wychodziłem na kilka godzin z budynku, stanowiliśmy nieskoordynowaną grupę. Ktoś przemawiał, ktoś coś mówił – większość z nas siedziała i czekała bez dokładnego sprecyzowania na co czeka. (...) Przypominało to tłum ludzi – widzów oczekujących na spektakl. Kiedy powtórnie wszedłem na salę, około 18.00 sytuacja uległa diametralnej zmianie. Nastąpiła zbiorowa polaryzacja postaw. Wspólna sprawa, wspólne cele doprowadziły do konsolidacji”.

- Gdańsk 7 XI 1980 r.
- Oświadczenie: W dniu dzisiejszym kolejne spotkanie między przedstawicielami służby zdrowia zrzeszonymi w NSZZ „Solidarność” a komisją resortową pod przewodnictwem ministra Mariana Śliwińskiego nie przyniosły żadnych rezultatów. Narasta kryzys ochrony zdrowia, który zagraża biologicznej egzystencji narodu. (...)
  - Pracownicy służby Zdrowia! Demonstrujcie poparcie poprzez noszenie biało-czerwonych opasek, wywieszanie flag i plakatów oraz akcję wyjaśniającą, lecz bez przerywania pracy.”

niepodlega

wiepodlega

- Odezwa została uzupełniona odręcznym dopiskiem:
 „OKUPACYJNY, SOLIDARNOŚCIOWY STRAJK
 STUDENTÓW AKADEMII MEDYCZNEJ W GDAŃSKU
 TRWA!!! ŻĄDAMY LEKARSTW I SZPITALI DLA
 CIEBIE!!! GDAŃSK 8 XI 80.”

Gdańsk, dn. 7 XI, 1980r.

ŚWIADCZENIE

W dniu dzisiejszym kolejne spotkanie między przedstawicielami Służby Zdrowia zrzeszonymi w NSZZ "Solidarność" a Komisją Resortową pod przewodnictwem ministra Mariana Siłwińskiego, nie przyniosły żadnych rezultatów. Narasta kryzys ochrony zdrowia, który zagraża biologicznej egzystencji narodu. Jego przyczyną, to trwająca od dziesięcioleci dyskryminacyjna polityka w stosunku do Służby Zdrowia, brak podstawowych leków, środków opatrunkowych i łożysk szpitalnych oraz tragiczna sytuacja lokalowa przy postępującej dewastacji obiektów, spowodowanej ich przeciążeniem ponad wszelką miarę.

Trwa negatywny dobór kadry i ucieczka od zawodów medycznych, szczególnie personelu niższego i średniego. Lekarze emigrują za granicę i uciekają do administracji. Przyczyną tego stanu rzeczy są stale pogarszające się warunki pracy i płacy w Służbie Zdrowia. 54% pracowników, czyli 340 tysięcy osób zarabia poniżej 3000 zł, żyjąc na granicy ubóstwa. Średnia płaca jest najmniej w kraju i była do sierpnia niższa od średniej płacy w innych branżach o około 2000 zł. Po wprowadzeniu podwyżek posierpnicowych, różnica ta wzrosła do około 2400 zł. Nic więc dziwnego, że w szpitalach brak obecnie około 40% personelu niższego, a jego pracę wykonują więźniowie, GWP, wojsko. W tej sytuacji zażądaliśmy podwyżki płac najniższych o 2000 zł i odpowiednio mniejszych podwyżek dla grup lepiej zarabiających. Resort zaproponował podwyżkę płac średnich o 700 zł, a po konsultacji z Rządem podwyższono tę sumę o 65 zł oraz 65 zł z budżetu Służby Zdrowia. Pogłębiliby to ustalenie płacowe Służby Zdrowia i doprowadziliby do dalszego pogorszenia opieki zdrowotnej. Proponując tę odrzuciliśmy. Ponieważ dotychczasowy tryb negocjacji nie przyniósł żadnych rezultatów, 120 osobowa grupa delegatów Służby Zdrowia z całego kraju zdecydowała pozostać w Sali Herbowej Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku, oczekując konstruktywnych propozycji Rządu.

Dość już lokawienia zdrowia obywateli. Dość braku łożysk, leków i personelu. Żądamy radykalnego rozwiązania problemów ochrony zdrowia.

Pracownicy Służby Zdrowia! Demonstrujcie poparcie poprzez noszenie białych czerwonych szalików, wywieszanie flag i plakatów oraz akcję wyjątkową, lecz bez przerywania pracy.

Dziękujemy pracownikom Komunikacji Miejskiej za poparcie naszych żądań godziwym strajkiem w dniu dzisiejszym.

PRZEDSTAWICIELE SŁUŻBY ZDROWIA
 zrzeszeni w NSZZ "SOLIDARNOŚĆ"

OKUPACYJNY, SOLIDARNOŚCIOWY
 STRAJK STUDENTÓW AKADEMII
 MEDYCZNEJ W GDAŃSKU
 TRWA!!!
 ŻĄDAMY LEKARSTW I SZPITALI DLA CIEBIE!
 GDAŃSK 8 XI 80

- „(...) Wydaje się, że pierwszy krok został dokonany. Następny zależy od każdego z nas, każdego z osobna.”

Tomasz Wierzba

- Profesorowie i pracownicy AMG wspierali obecnością, radą i rozmową protestujących studentów, wśród nich [poza wymienionymi dalej]: prof. Zofia Zegarska, prof. Olgierd Narkiewicz, prof. Ewa Boy, prof. Janusz Limon.

Prof. Mariusz M. Żydowo, prof. Helena Szostakiewicz Sawicka, prof. Stanisław Zawistowski (stoi) ,
w tle z kulami Piotr Czauderna, hol Collegium Biomedicum, wówczas IBM, autor zdjęcia nieznany

wiepodlega

niepodległa

Protestujący studenci pamiętali o kolejnej, 62. rocznicy odzyskania niepodległości. W *Biuletynie Strajkowym* przypominano daty i dokumenty z listopada 1918 roku dotyczące powstania niepodległej Polski.

BIULETYN STRAJKOWY

AMG NR.3

12.11.1980r

"...Słaby jest lud, który godzi się
ze swoją klęską
i zapomina, że został zesłany."

Karel Wejtyła

Oświadczenie w sprawie przyjęcia misji twórczenia
Rządu Narodowego:

"Rada Regencyjna zwróciła się w dniu 11 listopada 1918 roku do mnie z prośbą o podjęcie się utworzenia Rządu Narodowego, w którego ręce gotowa jest złożyć swą władzę. Poczekałem się również z Tymczasowym Rządem Ludowym Republiki Polskiej w Lublinie i postanowiłem wezwać przedstawicieli stronnictw celem poznania ich zapatrywań na tę sprawę.

Warszawa, dnia 12 listopada 1918 roku
Józef Piłsudski. "

Oświadczenie to było pierwszym oficjalnym dokumentem nowo powstającej władzy z J. Piłsudskim na czele. Koniec października i początek listopada 1918 r., a więc ostatnie tygodnie rozpadania się i rozkładu rządów państw centralnych w życiu politycznym Polski, w życiu szerszych warstw społeczeństwa, zaznaczyły się przede wszystkim jaskrawym wzmożeniem nadziei na całkowite wyzwolenie i niepodległość. W dniu 10 listopada, w momencie powrotu J. Piłsudskiego z Magdeburga, istniała w Warszawie Rada Regencyjna. W okupacji austriackiej władza była w ręku Tymczasowego Rządu Republiki Polskiej w Lublinie z Ignacym Daszyńskim na czele. Bezsporny autorytet moralny i wielkie zaufanie, jakim cieszył się Piłsudski w narodzie sprawiły, że bezpośrednio po powrocie z więzienia w Magdeburgu stanął na czele nowo powstającego państwa. W dniu 14 listopada Rada Regencyjna rozwiązując się, przekazała mu zwierzchnią władzę. Po licznych rozmowach z przedstawicielami stronnictw Piłsudskiemu udało się utworzyć pierwszy rząd narodowy na czele którego po rezygnacji Daszyńskiego stał Maracewski. Był to rząd centralny, jednolity, o zabarwieniu radykalnym. Podporządkowały mu się wszystkie stronnictwa i wszystkie istniejące wówczas w Polsce rządy. Skupiając w swym ręku naczelne dowództwo i zwierzchnią władzę w kraju, był Piłsudski formalnie jego dyktatorem. Samodzielnie jednak określił granice tej dyktatury

- *Biuletyn Strajkowy* AMG NR.3 z dnia 12.11.1980 r. w całości był poświęcony 62. rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę.
- Oprócz informacji historycznych, przynosił przemówienie Piotra Juszkiewicza, studenta AMG, wygłoszone 11 listopada 1980 r. podczas wiecu pod pomnikiem Jana III Sobieskiego.
- Fragmenty tego wystąpienia prezentujemy na kolejnych przeżyciach.

niepodległa

- „Mówię w imieniu studentów wszystkich uczelni Trójmiasta. 62 lata temu niepodległość Polski stała się rzeczywistością. 150-letnia walka Polaków o swoje prawa na własnej ziemi osiągnęła swój cel. Ci, którzy tam walkę zaczęli, nie doczekali wymarzonej niepodległości. Jednak ich nadzieje, ideały przetrwały, kilka pokoleń niosło je przez ogień bitew, konspiracyjne spotkania, przez syberyjskie mrozy, więzienia i policyjne prześladowania. Po tylu latach cierpień, ucisku wynaradawiania Polacy pamiętali o niepodległość i dlatego Rzeczpospolita mogła się odrodzić. Społeczeństwu nie zabrakło sił i entuzjazmu, by wybudować nowy dom.”

niepodległa

niepodlega

- „Dziś przeżywamy dni podobne do tych z końca 1918 roku. Też jesteśmy pełni nadziei na budowanie wspaniałego kraju naszych marzeń. Marzeń, które na naszych oczach stają się rzeczywistością. Ale dziś, jak i 62 lata temu, jest to dopiero początek. Nasz entuzjizm, nasza praca, nasze poświęcenie ma sprawić, by za 20 lat spotykając się tu, będziemy mogli powiedzieć – spełniły się nasze pragnienia. Dziś na nas spoczywa obowiązek poświęcenia się dla ojczyzny. Na szczęście nie musimy wolności opłacać krwią i zgliszczami, ale musimy ją zdobywać uczciwością, rozumem, ofiarną i celową pracą.
- Pokażemy niedowiarkom i wrogom, że chcemy i potrafimy żyć uczciwie i uczciwie pracować. Odrzucimy zwątpienia, niechęci, podziały, bo dziś, po raz pierwszy od 35 lat, mamy szansę rozpocząć wielkie dzieło odnowy ducha Narodu i odnowy wspólnego gospodarstwa. Zacznijmy już dziś, bo jutro znów może być za późno. Nadzieje się rozwieją i zapadniemy w gorzką apatię, którą tak dobrze znamy.”

- „Rozpoczynamy w tych dniach nie tylko budowanie kraju na miarę aspiracji całego narodu, zaczynamy też pracę nad samym sobą. By sięgnąć wyżej, musimy podnieść głowę, pozbyć się manier, żyć uczciwie, przestać kłamać. By zdobyć siły do olbrzymiej pracy, jaka nas czeka, musimy rzucić obojętność, rozgrzać serca, przypomnieć sobie przykłady przeszłych pokoleń, których walka i praca sprawiły, że dziś nie zaczynamy od zera.

Ja i wiele moich koleżanek i kolegów chcemy z całą żarliwością pracować – z całą żarliwością z solidarnymi robotnikami, z ofiarnymi rolnikami, z mądrymi inżynierami i naukowcami, by nasze wspólne marzenia już niedługo stały się rzeczywistością. Lecz jest nas ciągle za mało. Chodźcie więc z nami budować sprawiedliwą Ojczyznę.”

wiepodlega

- Studenckie Warsztaty Wydawnicze AMG „WAŁ” na bieżąco relacjonowały przebieg akcji protestacyjnej.
- Po latach ulotki te stanowią bezcenne źródło informacji.
- Kalendarium dziewiątego dnia strajku solidarnościowego studentów AMG.

niepodlega

Gdańsk, 15.11.30 r.
KALENDARIUM DZIEWIĄTEGO DNIA STRAJKU SOLIDARNOŚCIOWEGO STUDENTÓW AMG

~~XXXXXXXX~~

11.50. Ogłoszenie komunikatu o przebiegu strajku PAM w Szczecinie. Relacja z rozmowy telefonicznej: Rektor PAM, prof. Janiczuk powiedział: "Jako Rektor czuję się za was /studentów PAM- przyp.red./ odpowiedzialny, nie mogę Wam nic kazać ani zabronić. Jestem z Was dumny."

W Szczecinie strajkuje około 1500 osób. Grupy studentów pracują społecznie w szpitalach Szczecina. Wykonują czynności salowych. Ogłoszenie komunikatu o rozpoczęciu strajku w Krakowie i Lublinie.

12.00. Potwierdzenie przybycia Komisji Rządowej do Gdańska z Ministrem na czele.

13.00. Pogadanka o warunkach pracy Szkoły Zdrowia, prowadzona przez lekarzy z Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego - Z. Bohdana, A. Budny-Liberek.

14.00. Rozpoczęcie rozmów przez NGZZ "Solidarność" Pracowników Szkoły Zdrowia pod przewodnictwem A. Piętkowskiej z Komisją Rządową.

15.50. Początek spotkania z jachtowym kpt ZW Teresa Remiszewska - żeglarka, pierwszą Polką, która samotnie przepłynęła Ocean Atlantycki jachtem s/y "Komodor".

18.20. Spotkanie z redakcją pisma "Bratniak" w osobach: D. Kobzdej, A. Rybicki i A. Hall. Historię Bratniaka przedstawił A. Rybicki. Pismo powstało w 1977r. z inicjatywy grupy przyjaciół: Hall, Rybicki i inni. Zaczęło się od 500 egz. jednorazowego nakładu na miesiąc, obecnie wynosi on 6000 egz. Przedstawiciele redakcji odpowiadali na pytania z sali, dotyczące celów, zadań pisma, obecnej jego sytuacji i przyszłości. Słuchaczy interesował też udział RMP w wydarzeniach sierpniowych 80r. oraz zmiany, jakie zajądą w miesięczniku pod wpływem Sierpnia.

20.00. Występy zesp. jazzowego "Anty-quintet", laureata I nagrody Festiwalu "Jazz nad Odrą".

23.30. Czarna seria polskiego filmu dokumentalnego. Zestaw obrazów w kinie "Feliczer", traktujących o problemach społecznych lat pięćdziesiątych.

01.00. Występ gitarowy J. Kotulaka.

Studenckie Warsztaty
Wydawnicze AMG
"WAŁ"

Komitet Organizacyjny S.S.O.
Studentów AMG

Gdańsk, 17.11.1980
godz. 05²⁷

Studenckie Warsztaty
Wydawnicze A.H.G.
"IAE"

K O M U N I K A T   S P E C J A L N Y III

Osiągnięliśmy wreszcie cel naszej walki - zawarto z Komisją Rządową porozumienie, dotyczące najważniejszych dla całego społeczeństwa polskiego postulatów Służby Zdrowia.

I znów popłyną z głośników radiowych, ekranów telewizyjnych, czasopism całego kraju słowa: **NIE MA TU ZWYCIĘZCÓW - ZWYCIĘZILIŚMY WSZYSCY**.

Ale zwycięzcy są, i dumni być możemy, że niezależny, demokratyczny ruch młodzieży akademickiej naszego środowiska przyczynił się do tego osiągnięcia. Gdyby nie nasze poparcie, gdyby nie poparcie innych Uczelni Trójmiasta i całego kraju, pomoc, jaką otrzymaliśmy od ludzi serdecznych, od zakładów pracy, szpitali, przychodni, aptek i wszystkich tych, których nie jesteśmy w stanie wymienić, wreszcie - gdyby nie stan gotowości strajkowej zakładów pracy skupionych wokół NSZZ "Solidarność" - społeczeństwo nasze ze swymi przedstawicielami w Sali Herbowej Urzędu Wojewódzkiego mogłoby czekać długo na spełnienie warunków, bez których poprawa opieki zdrowotnej w Polsce jest niemożliwa.

Cięższy nas fakt, że pokolenie nasze rozumie swoją historyczną rolę we współczesnym świecie. Tworząc nową rzeczywistość, poprzez naukę i pracę, wzbogacać musimy dobro Rzeczypospolitej, aby stawała się silniejszą, bardziej demokratyczną, niezależną.

Mamy przed sobą trudny okres. Wierzymy w to, że cały naród dołoży wszelkich starań, aby wciąż istniejące problemy znalazły jak najszybciej swoje rozwiązanie.

Miejmy odwagę wytykać błędy, ale miejmy też odwagę przyznawać się do nich i nie dopuścić do powstania nowych.

Dziękujemy naszym starszym Kolegom, pracownikom Służby Zdrowia, za wytrwałość i odwagę. Dzięki nim może ulec poprawie katastrofalny stan opieki zdrowotnej w Polsce.

Zarówno Ci, którzy okupowali Salę Herbową Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku, jak i Ci, którzy protestowali nie przerywając pracy - odnieśli sukces, walcząc o losie i życie wszystkich Polaków.

MK/GZ

Komitet Organizacyjny
Solidarnościowego Strajku Okupacyjnego
Studentów AHG

- 17 listopada 1980 r. osiągnięto długo oczekiwane porozumienie z Komisją Rządową.
- Strajki okupacyjne w Urzędzie Wojewódzkim i IBM zostały zakończone.
- Komunikat specjalny z dnia 17 listopada 1980 r. informujący o podpisaniu porozumienia.

niepodlega

- Już 18 listopada 1980 r. strajk został podsumowany w nr 2 Biuletynu NZSP.
- Zamieszczono w nim m.in. kalendarium 10 dni protestu.

wiepodlega

BIULETYN NZSP

WYDANIE

POSTRAJKOWE 18 listopad 1980

NR.2

"Nie mogę, zrozum, jestem mały
Urzędnik w wielkim biurze świata
A Ty byś chciał żebym ja latał,
I wiarą są przenośiś skaży
Posadę przecież mam w tej firmie
Kłamstwa, żelaza i Papieru,
Kiedy ją stracę, kto mnie przyjmie
kto mi da jeść-Serafin? Cherub?"

A tak do wyższych pnę się grządek,
w tej firmie Trwoga & Żołądek."

/K.I.Gańczyński/

KALENDARIUM STRAJKU STUDENTÓW AKADEMII MEDYCZNEJ W GDAŃSKU
/ 7.11. - 16.11.1980r. /

Troska o dobro człowieka - to naczelną ideą ludzi poświęcających swoje życie pacjentom. Powołaniem lekarza jest podjęcie walki z chorobą - musi więc pamiętać o prawie człowieka do cierpienia w godności, a gdy wiedza medyczna jest bezsilna - o prawie do godnej śmierci. "Potykając się tutaj walczymy o wartości człowieka, /.../, staramy się pokonać własną skończoność i ograniczoność. Jesteśmy pewni, że marzenia te ziszczą się za sprawą wiary w humanizm, wytrwałość, uczciwość i prawdę". /cyt. z Kazania wygłoszonego 11.11.80r. podczas Mszy Świętej koncelebrowanej przez kapłanów duszpasterstw akademickich Trójmiasta. /.

Podjęcie decyzji o strajku kierowaliśmy się przekonaniem o słuszności i wadze postulatów wysuwanych przez przedstawicieli Służby Zdrowia całego Kraju. skupionych w NSZZ "Solidarność". W imię idei dobra człowieka rozpoczęli oni 7.11.1980r. okupacyjny strajk w sali Herbowej Urzędu "ojewódzkiego w Gdańsku. Przyczyną podjęcia tej trudnej decyzji była świadomość, że strajk jest ostateczną formą przekonania kompetentnych czynników o słuszności wysuwanych żądań.

7.11.80. O godz. 14.00 w sali wykładowej w budynku "Starej Anatomii" przy Al. Zwycięstwa 42 rozpoczęło się zebranie, w którym początkowo uczestniczyło 400 studentów AMG. W odpowiedzi na zerwanie między Komisją Rządową a przedstawicielami NSZZ "Solidarność"

Podczas strajku budynek IBM tętnił życiem

- Odbływały się wykłady m.in. prof. Mariusza Żydowo dotyczące historii, spotkania z Jackiem Kuroniem, Aleksandrem Hallem, Dariuszem Kobzdejem, Andrzejem Rybickim, Andrzejem Wajdą, Krystyną Zachwatowicz.
- Z koncertem wystąpił Marek Grechuta, wiersze deklamowali aktorzy Teatru Wybrzeże: Halina Winiarska, Jerzy Kiszki, Stanisław Michalski, H. Słojewska, J. Twardowski oraz Adam Hanuszkiewicz, Jerzy Stuhr, Andrzej Zaorski, Stanisław Niwiński, Dorota Stalińska.
- Odbływały się dyskusje dotyczące medycyny, np. 14 listopada odbył się „proces” nauk podstawowych [anatomii, biofizyki, biochemii, histologii] dotyczący ich roli w programie studiów medycznych, a także ich znaczenia dla nauki klinicznych oraz pracy lekarza. W „procesie” uczestniczyli kierownicy zakładów i klinik AMG.
- Strajkowe kino „Felczer” wyświetlało dzieła kinematografii światowej nieobecne w państwowych kinach.

niepodlega

POD REDAKCJĄ
MARKA LATOSZKA

LISTOPAD '80

CZAS STUDENTÓW
I SŁUŻBY ZDROWIA

- *Listopad' 80. Czas studentów i służby zdrowia*, red. Marek Latoszek, 2008, Pelpin, Bernadinum, s. 19. – opracowanie w całości poświęcone wydarzeniom listopada 1980 r.
- Zawiera m.in. wywiady z uczestnikami strajku studentów oraz strajku okupacyjnego NSZZ „Solidarność” Pracowników Służby Zdrowia w Urzędzie Wojewódzkim, przypomina sylwetkę Aliny Pienkowskiej.

wiepodlega

Solidarnościowy strajk studentów AMG, listopad 1980 r.

W opracowaniu wykorzystano:

- *Listopad' 80. Czas studentów i służby zdrowia*, red. Marek Latoszek, 2008, Pelpin, Bernadinum, ss. 358.
- *Biuletyny Strajkowe AMG i ulotki strajkowe* – ze zbiorów Muzeum GUMed – ofiarowane przez prof. Janinę Suchorzewską.
- Informacje ze stron Encyklopedii Solidarności: <http://www.encysol.pl/wiki/TL-1980/10> i <http://www.encysol.pl/wiki/TL-1980/11>, dostęp 2018.07.10-17.

wiepodlega

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

**Projekt realizowany w ramach obchodów stulecia
odzyskania niepodległości**

Autorzy:

Marek Bukowski, Joanna Śliwińska, Sylwia Ścisłowska, Małgorzata Omilian-Mucharska, Grzegorz Gronda
Archiwum, Biblioteka Główna, Muzeum GUMed